

Irankris påverkar ek mindre än många tror

STOCKHOLM (Direkt) Krisen kring Irans atomenergiprogram, som har lett till kraftigt stigande oljepriser, kommer inte få samma påverkan på ekonomin som tidigare oljekriser, bland annat på grund av att strategiska oljelager kan användas för att tackla en eventuell utbudsbrist och centralbankerna inte kommer att agera på samma sätt.

Det skriver Commerzbank i en analys på fredagen.

Banken konstaterar att det för närvarande finns ett överutbud på marknaden. Produktionsförluster i Sydsudan om 350.000 fat per dag har mer än motverkats av en oväntat snabb återgång av produktionen i Libyen, som nu producerar 1,4 miljoner fat per dag eller 80 procent av produktionen innan upproret.

“Men det här överutbudet skulle minska betydligt om andra konsumenter skulle följa EU:s exempel och införa ett embargo mot Iran. Kina, Japan och Indien köper tillsammans nästan hälften av den iranska oljeexporten. I den situationen skulle det vara upp till Saudiarabien att öka produktionen”, skriver Commerzbank.

Men en riktig brist på olja skulle bara bli verklighet om Hormuzsundet blockerades. Varje dag passerar 20 procent av den globala oljeproduktionen sundet, och vid en blockad skulle bara en fjärdedel av denna mängd kunna omdirigeras via oljeledningar på kort sikt, konstaterar banken.

För att klara av ett sådant scenario skulle de stora konsumerande länderna behöva frigöra de strategiska oljelagren, som inom OECD tillsammans med industrilagren för närvarande motsvarar 145 dagars nettoimport.

Enligt Commerzbank skulle en skarp uppgång i oljepriserna utan tvekan dämpa den globala ekonomiska tillväxten, “men effekten skulle sannolikt vara måttlig”.

“En oljeprisökning om 20 dollar skulle, om den håller i sig i ett år, öka de stora utvecklade ländernas nota för importerad olja och gas med mindre än 1 procent av BNP. Den effekten skulle vara mindre uttalad i USA och Storbritannien, som har en egen olje- och gasproduktion, än i de stora euroländerna”, skriver Commerzbank.

Bland BRIC-länderna skulle Indien drabbas hårdast, medan Brasilien knappt skulle påverkas och Ryssland, med sin stora produktion, skulle gynnas.

Dessutom skulle den faktiska effekten på ekonomin bli betydligt mindre än den stigande kostnaden för oljeimport. Högre kostnader skulle åtminstone tillfälligt motverkas av en lägre sparkvot, och lägre inhemsk efterfrågan skulle delvis motverkas av lägre import.

“Därför är varningar om en förnyad oljekris, som kommer att höras om oljepriserna stiger kraftigt, visa sig vara överdrivna. Till och med under de senaste två oljekriserna var prisuppgångarna i sig inte tillräckliga för att driva de utvecklade länderna till recession. I båda fallen var den viktigaste faktorn betydligt stramare penningpolitik, och det väntas inte hända den här gången”, skriver Commerzbank som också påpekar att råoljan och naturgasen har blivit mindre viktiga för ekonomin de senaste 30 åren.

Under de två Opec-kriserna på 70-talet ansåg centralbankerna att stigande oljepriser var en

ytterligare inflationsrisk, och reagerade därmed genom att höja räntorna. I den här omgivningen räknar dock Commerzbank med att endast centralbanker i utvecklingsländer kan komma att reagera på ett liknande sätt.

I synnerhet kan Federal Reserve se en betydande uppgång i energipriserna som i huvudsak ett hot mot den ekonomiska tillväxten. Därmed skulle en ny omgång obligationsköp, QE3, bli mer sannolik.

Commerzbank tycker dock att det är mindre tydligt hur ECB kan komma att agera.

“Den skulle definitivt se inflationsrisker vid högre oljepriser. Men i tidigare liknande fall har ECB alltid lagt vikten vid de medellångsiktiga inflationsutsikterna. Därför skulle de bara se risker om de medellångsiktiga inflationsförväntningarna skulle stiga betydligt. Men till och med då, givet den väldigt svaga euroekonomin och problem i periferiländer, skulle barriären mot räntehöjningar vara väldigt hög”, anser Commerzbank.

På marknaderna är det också troligt att oro över den ekonomiska tillväxten skulle överskugga oro över inflationen. Visserligen skulle stigande oljepriser öka premien på inflationen, men vad gäller statsobligationer skulle ökningen i de nominella räntorna troligen kompenseras av att ökad geopolitisk risk också innebär högre efterfrågan på dessa “safe havens”.

Bild: (C) shutterstock_Natutik